

'hak-al'

2
JUNI
1998
24e JAARGANG

natuur-en vogelwacht
CULEMBORG

Contactadres:

Natuur- en Vogelwacht Culemborg,
Postbus 381, 4100 AJ Culemborg.

Bestuurssamenstelling:

Wim Kievit, Verdijkstraat 13,
4102 CL Culemborg; tel.: 0345 514561.
Gerard van Ruiten, Verdijkstraat 9,
4102 CL Culemborg; tel.: 0345 519581.
Frans Waroux, Moerbeiboom 45,
4101 WC Culemborg; tel.: 0345 515393.
Breun Jansen, Eikeboom 31,
4101 VA Culemborg; tel.: 0345 514885.
Leo v.d. Kooij, Vliegerweg 3,
4101 JK Culemborg; tel.: 0345 515450.
Kars Veling, Akkerwinde 9,
4102 JJ Culemborg; tel.: 0345 531689.
Paul van Veen, Gandhi 197,
4102 HK Culemborg; tel.: 0345 521953.

Clubhuis:

"De Ketelvink", voormalig "Ketelhuis" op Terweijde,
Middelcoopstraat 1A Culemborg.

Bibliotheek:

Gerrie Monfils (tel.:0347 377638)
Cor Maurice (tel.:0345 520857)
Boeken / verslagen in "De Ketelvink".
Geopend: vrijdag van 19.00 uur tot 19.30 uur,
uitgezonderd de maanden juli en augustus.

Lidmaatschap:

Nieuwe leden opgeven bij de penningmeester, evenals
adreswijzigingen.

Penningmeester:

Frans Waroux, Moerbeiboom 45,
4101 WC Culemborg, tel.: 0345 515393.
Gironr.: 34.33.351 t.n.v. F.H. Waroux,
rek. Natuur- en Vogelwacht Culemborg.

Contributie:

Betaling per toegezonden acceptgirokaart.
Jeugdlidmaatschap f 12,50 per jaar; volwassene,
gezins-, postlidmaatschap f 25,- per jaar.

Redactieteam en -adressen:

Breun Jansen, Eikeboom 31,
4101 VA Culemborg; tel.: 0345 514885.
Gerard van Ruiten, Verdijkstraat 9,
4102 CL Culemborg; tel.: 0345 519581.
Harry v.d. Warenburg, Grondzeilerweg 9,
4105 HJ Culemborg, tel.: 0345 514358.

Bezorgers Hak-al en convo's:

coördinatie bezorging: Loes Plaisier, Kamperfoelie 33,
4102 JX Culemborg;
wijk 101 M. Buizer, Ravelijnstraat 31,
4102 AG Culemborg;
wijk 102 P. van Veen, Gandhi 197,
4102 HK Culemborg;
wijk 103 A Karin van Elst, Boterbloem 10,
4102 KS Culemborg;
wijk 103 B W.H. van Ree, Honingklaver 10,
4102 JT Culemborg;
wijk 104 P. van Es, Kastanjeboom 6,
4101 VT Culemborg;
wijk 105 L. v.d. Kooij, Vliegerweg 3,
4101 JK Culemborg;
wijk 106 A T. en R. Staalman, Zandstraat 19,
4101 EC Culemborg;
wijk 106 B L. van Jaarsveld, De Loentjes 20,
4101 AH Culemborg;
wijk 107, 108, Fam. v.d. Warenburg, Triosingel 27,
109 4101 XC Culemborg;
wijk 110 Fam. v.d. Veen, J. v. Riebeeckstraat 52,
4105 BC Culemborg;
wijk 110 A J. En B. Vermeulen, Heinsiusstraat 44,
4105 DG Culemborg;
wijk 112, 113 W. Rubers, Joh. Frisoplaats 6A,
4196 AC Tricht;
wijk 114 P. v.d. Feen, Slotstraat 2,
4112 JX Beusichem;

Plantenwerkgroep:

Wim Rubers, Joh. Frisoplaats 6A,
4196 AC Tricht; tel.: 0345 573354.

Knotwilgenwerkgroep:

Wim Smits, Schoolhof-Oost 24,
4105 AS Culemborg; tel.: 0345 516575.
Harry v/d Warenburg, Grondzeilerweg 9,
4105 HJ Culemborg; tel.: 0345 514358.

Paddenwerkgroep:

Harry v/d Warenburg, Grondzeilerweg 9,
4105 HJ Culemborg; tel.: 0345 514358.

Zoogdierenwerkgroep:

Gerard van Ruiten, Verdijkstraat 9,
4102 CL Culemborg; tel.: 0345 519581.

Vogelwerkgroep:

Stijn Brand, Bachlaan 13,
4102 BP Culemborg; tel.: 0345 516038

Insektenwerkgroep:

Annette van Berkel, Akkerwinde 9
4102 JJ Culemborg; tel.: 0345 531689.

Werkgroep Natuurfotografie:

Henk Vennix, Pastoriestraat 39
5241 TH Rosmalen; tel.: 073 5212903.

Werkgroep Wintervoeding Vogels:

Ruud Post, Linnaeuslaan 61,
4102 LG Culemborg; tel.: 0345 530135.

Inleveren waarnemingen:

Jouke Altenburg, Kamperfoelie 33,
4102 JX Culemborg;
of de speciale bak in "De Ketelvink"

Begeleiding jongere jeugdgroep:

Gerrie Monfils-Evers, 31-de Limiet 5,
4131 NR Vianen; tel.: 0347 377638.

Nestkasten-coördinatie:

Ruud Post, Linnaeuslaan 61,
4102 LG Culemborg; tel.: 0345 530135.

Kampen, lezingen, dia-avonden en cursussen:

Leo v.d. Kooij, Vliegerweg 3,
4101 JK Culemborg; tel.: 0345 515450.

"Het Vogeljaar":

Jaarabonnement door overschrijving van f 24,00 op de girorekening van de N.V.W.C., met vermelding van: "Het Vogeljaar".

Verbandtas en -trommel:

Voor alle activiteiten is een verbandtas en -trommel aanwezig in "De Ketelvink". Aanvullingen z.s.m. na gebruik doorgeven aan de beheerder:

Ellen Geleedst, Gandhi 197,
4102 HK Culemborg; tel.: 0345 521953.

CONTACT-ADRESSEN:**Vogelbeschermingsconsulent:**

Stijn Brand, Bachlaan 13,
4102 BP Culemborg; tel.: 0345 516038.

Asielhouders:

't Klaphek, 3401 RZ IJsselstein;
Dhr. R. Weiters; tel.: 030 6063335

DIVERSE NATUURORGANISATIES:

Milieu: alarmnummer luchtverontreiniging:
tel.: 026 4452220.

Veldpolitie:

Den Hartog: tel.: 0343 551558 (Werkhoven)
Vrieling : tel.: 0343 561675 (Cothen)
Meldkamer : tel.: 030 6924824 (Zeist)

Gemeentepolitie Culemborg:

A.J.A. Helmond, Boerenstraat 11,
Culemborg; tel.: 0345 477777.

Vereniging Milieudefensie:

Tweede Weteringplantsoen 9, 1017 ZD A'dam.

Gelderse Milieudefensie:

Jansbuitensingel 14, 6811 AB Arnhem;
tel.: 026 3515069.

Milieuwerkgroep "Noordwest-Betuwe":

Harry v.d. Warenburg, Grondzeilerweg 9, 4105 HJ
Culemborg; tel.: 0345 514358.

Werkgroep Milieu Geldermalsen

Henk ten Berge, Twee Morgen 16, 4196 JT Tricht
tel.: 0345 573974.

Milieuwerkgroep Buren:

Goof den Hartogh, Kloosterlaan 15,
4111 LG Zoelmond; tel.: 0345 502061

Staatsbosbeheer regio Betuwe:

Beheerseenheid De Linge, Veerstraat 16,
4181 AG Waardenburg; tel.: 0418 592411.

Vogelbescherming:

Dribergseweg 16 C, Zeist, tel.: 030 6937700;
winkel: 030 6937777; ledenservice: 030 6937744;
vogel-infolijn: 030 6937773.

Stichting Het Geldersch Landschap:

Zypendaalseweg 44, 6814 CL Arnhem,
tel.: 026 4420944.

I.V.N. Vereniging voor Natuur- en Milieueducatie:

Plantage Middenlaan 2C, 1000 HC Amsterdam,
tel.: 020 6228115.

I.V.N. Vereniging voor Natuur- en Milieueducatie, afd. Tiel en omstreken:

Secretariaat: J.E.L. Bannink-Grimm
Cellendonklaan 35, 4012 BN Kerk-Avezaath.

Stichting Natuur en Milieu:

Donkerstraat 17, 3511 KB Utrecht,
tel.: 030 2331328.

Vereniging tot Behoud van Natuurmonumenten:

Noordereinde 60, 1243 JJ 's-Graveland;
tel.: 035 6559911.

Wereld Natuur Fonds Nederland:

Postbus 7, 3700 AA Zeist; tel.: 030 6937333.

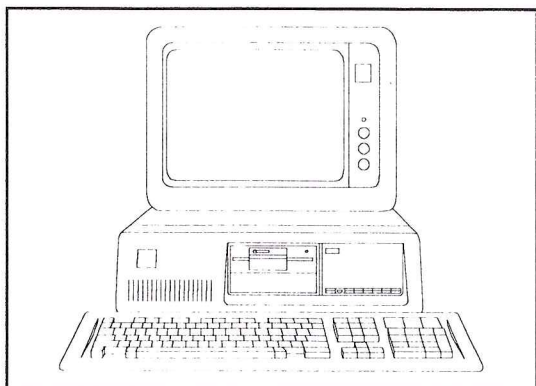
Wereld Natuur Fonds Nederland, regio West-Betuwe:

secretariaatsadres:
G.J. van Kessel-Heuff, Binnenstr. 3,
4117 GR Erichem; (Pandawinkel), tel.: 0344 571637

Greenpeace Nederland:

Postbus 11026, 1001 GA Amsterdam.
Damrak 83-II, 1012 LN Amsterdam;
tel: 020 6236545 / 6231843.

VOORWOORD VAN DE REDACTIE

Eindelijk! Hier is ie dan. De laatste Hak-al van voor de zomer-vakantie.

In dit nummer zijn slechts drie verschillende items opgenomen, alsmede natuurlijk het excursie- en activiteitenprogramma.

We beginnen op pagina 4 met een zeer uitgebreide lijst van vogelwaarnemingen over de periode van 11 maart tot 20 juni 1998 (dus bijgewerkt met de laatste waarnemingen!).

Vervolgens begint op pagina 10 een verslag van de hand van Jouke Altenburg over het afgelopen N.V.W.C.-Hemelvaarts-

kamp 1998, zoals dit is gehouden in Oostvoorne van 20 tot 24 mei jl. Mede dankzij de bijdragen van Jaap Schots, Kars Veling, Annette van Berkel, Gerard van Ruiten, Wim Rubers, Wim en Adrie Kievit is dit een leuk, uitvoerend verslag geworden, compleet met diverse waarnemingenlijsten en foto's.

Op pagina 14 tenslotte geeft Leo van der Kooij weer inzicht en uitleg over diverse artikelen die wij via onze postbus hebben binnen gekregen.

OPROEP

In de projectgroep NME-Culemborg is een plaats vacant gekomen. Door het aanvaarden van een andere baan is het voor Gerard van Ruiten niet meer haalbaar zich te blijven inzetten als lid van deze werkgroep. ***Wie van de leden van de N.V.W.C. heeft interesse voor deze functie?*** Nadere inlichtingen kunt u verkrijgen bij: Gerard van Ruiten, tel.: 0345 - 519581.

De redactie wenst iedereen een prettige vakantie toe. Op vrijdag 25 september aanstaande zien wij gaarne uw waarnemingen tijdens de dia-avond "Van leden voor leden". Veel leesplezier!

Index:

pag. 4	- De vogelwaarnemingen van 11 maart tot 20 juni 1998
pag. 10	- N.V.W.C.-Hemelvaarskamp 1998 Oostvoorne 20 - 24 mei 1998
pag. 14	- Van de leesplank, gelezen door Leo van der Kooij
pag. 17	- Excursie- en activiteitenprogramma

**De vogelwaarnemingen
van 11 maart tot 20 juni 1998
Over viervleugelige zwaluwen, gekroonde eenden en veel
'vroegge' vogels**

De omstandigheden waaronder deze rubriek tot stand is gekomen doen bijna 'Frans' aan: een temperatuur van boven de 25 graden C., snerpemde Gierzwaluwen in de verte en een lome merel die de fut nog op kan brengen om voor vieren te gaan zingen.

Maart en april zijn de maanden waarin veel trekvogels en zomergasten worden gezien. Het aantal ingezonden soorten is dan ook hoog. Tot mijn grote plezier zijn er duidelijk meer 1e jaarwaarnemingen ingeleverd dan vorig jaar. Alleen het aantal inzenders van deze waarnemingen zou nog wat groter kunnen zijn. Er moet wat te wensen overblijven.

In de volgende alinea's ga ik kort in op een aantal 'toppers' van de afgelopen maanden.

Gierzwaluw - 1

Een goed voorbeeld van het insturen van een kaartje met een gedragwaarneming is de Gierzwaluwmelding van Gerben Mensink en Saskia Jansen. Zij zagen boven de parkeerplaats van het zwembad het volgende. "De Gierzwaluwen naderden elkaar steeds meer, vlogen vlak tegen elkaar aan en leken toen als het ware in één vogel te veranderen: een zwaluw met vier vleugels. Ze vielen als een zwevende parachute naar beneden en vlogen na een seconde of vijf/zes weer los van elkaar verder".

Zo'n waarneming noodt tot wat naspeurwerk in de boeken. In 'de Cramp' wordt beschreven dat Gierzwaluwen zowel op het nest als in de lucht copuleren. Op het nest copuleren komt wel méér voor. Over het 'succes' van zo'n staaltje luchtacrobatiek bestaat nog geen duidelijkheid. De beschrijving van Gerben en Saskia komt overeen met de uitgebreide beschrijving in 'de Cramp'.

Gierzwaluw - 2

Leo van der Kooij meldde zijn vroegste waarneming ooit van deze soort. De vroegste waarneming van de N.V.W.C. is daarmee niet overtroffen: 22 april 1992 door Paul van Veen en Felix Schoemaker.

Krooneend

Wanneer je een lijstje opstelt van 'tropisch' gekleurde vogels die in Nederland voorkomen dan zal het mannetje Krooneend daar niet op ontbreken.

Leo van der Kooij ontdekte het exemplaar in de natte, ondergelopen Regulieren. Vervolgens is dier nog verscheidene malen waargenomen.

Uit Culemborg en omgeving waren tot nu toe 5 waarnemingen van de Krooneend bekend. De laatste waarneming stamde uit 1994.

Koekoek

Voor mijzelf verbind ik de week rond Koninginnedag op ornithologisch gebied met de eerste Gierzwaluw, Koekoek, Spotvogel en Wielewaal. Ruim drie weken eerder konden Marjan Buizer en Theo Boudewijn hun eerste Koekoek noteren: 8 april. In de historie van de N.V.W.C. was de waarneming van Marcel van der Tol van 14-4-1981 tot nu toe de vroegste.

Porseleinhoen

Rallen staan doorgaans 'hoog genoteerd' op het wenselijstje van vogelaars. Hun geheimzinnige (nachtelijke) levenswijze spreekt tot de verbeelding. Vorig jaar werden er twee exemplaren van het Porseleinhoen in de uiterwaarden aangetroffen. Dit jaar werd in de onderlopen Regulieren een echte 'klapper' gemaakt: vijf afzonderlijk roepende mannetjes. Zoveel exemplaren zijn in het N.V.W.C.-onderzoeksgebied tot nog toe nooit tegelijkertijd waargenomen. Verdere avondbezoeken aan het terrein hebben inmiddels duidelijk gemaakt dat het doortrekkers moeten zijn geweest. Al enige weken zijn er geen roepende mannetjes meer gehoord.

Bruine kiekendief

Vorig najaar zijn er veel meldingen doorgegeven van bruine kiekendieven. Of het dezelfde exemplaren betreft is natuurlijk de vraag, maar dit jaar is een broedgeval van de Bruine kiekendief vastgesteld aan de overzijde van de Lek door Arjan Brenkman en Stijn Brand (mond. med.). Dit resulteert in diverse Bruine kiekendief-meldingen in deze lente en zomer.

Klapekster - de klapper

De figuurlijke klapper van deze keer is de waarneming van Jaap en Ank Schots. Ten eerste is de Klapekster voor het laatst op 1-3-1986 in Culemborg en omgeving gesignaleerd. Ten tweede is het de laatste

N.V.W.C.-voorjaarswaarneming ooit van deze soort. In 'Vogels van de Grote rivieren' staat slechts 12x een april-Klapeksterwaarnemingen vermeld. (Onderzoeksperiode tussen 1971-1976; totaal 294 waarnemingen).

Oproep / uitdaging!

Al jarenlang komen er waarnemingen van groene spechten in de overzichten van deze rubriek voor. Wie komt in de komende maand(-en) met het overtuigende bewijs dat deze spechtenssoort zich in ons onderzoeksgebied voortplant? Serieuze (en voorzichtige) zoekers kunnen contact met me opnemen voor een overzicht van de meest recente waarnemingsplaatsen.

Veel (vogel-)plezier in de komende maanden,

Jouke Altenburg

N.B - 1. Niet-gepubliceerde waarnemingen

Diverse waarnemingen van vóór 11 maart kwamen in deze periode in mijn bezit. Om het overzicht in de Hak-al actueel te houden worden zij niet gepubliceerd. Uiteraard worden ze wel opgenomen in het papieren en digitale archief.

Enkele waarnemingen zijn wél opgenomen in het archief maar niet verwerkt in deze rubriek omdat verwarring met een andere soort mogelijk is geweest. De 'beoordeling' vindt plaats door de archiefbeheerder en de leden van de CDCA op basis van de soortbeschrijving en mondelinge toelichting van (één van de) waarnemer(s).

CDCA = Commissie Dwaalgasten Culemborgse Avifauna

N.B - 2. Inzage archief

Het archief van de waarnemingskaartjes is na telefonisch overleg met ondergetekende voor eenieder ter inzage. Van de 'zeldzame' waarnemingen en de waarnemingen vanaf 1-1-1997 kunnen computer-uitdraaien worden verstrekt. Het archief, of een deel daarvan, wordt niet meegegeven.

De afkortingen in het overzicht staan voor de volgende personen:

Jalt	Jouke Altenburg
Aber	Annette van Berkel
Dbeu	Daniel Beuker
Jboe	Job de Boer
Tbou	Theo Boudewijn
Sbra	Stijn Brand
Abre	Arjan Brenkman
Jbui	Jandirk Buizer
Mbui	Marian Buizer
Bcol	Bruce Collé
Egel	Ellen Geleedst
Cjan	Christien Jansen
fam J	familie Jansen
Rjan	René Jansen
Sjan	Saskia Jansen
JDKie	Jandirk Kievit
Lkoo	Leo van der Kooij
Nkoo	Nel van der Kooij
Gmen	Gerben Mensink
OJ	Oudere jeugd
Loor	Louis van Oort
Lpla	Loes Plaisier
Rpos	Ruud Post
AMRee	Annemartine Reesink
Jrin	Joost Rink
Asch	Ank Schots
Jsch	Jaap Schots
Hsch	Hanneke van Schie
Pvee	Paul van Veen
Kvel	Kars Veling
Hven	Henk Vennix

Dodaars					
8-4	1ex.	Gmen		Regulieren	zomerkleed
11-4	4exx.	Gmen		Plasjes einde Weidst.	4ad
Grauwe gans					
4-4	2exx.	PVee	Egel	Regulieren	mogelijk broedgeval
Brandgans					
12-3	26exx.	Dbeu		Eind Weidsteeg	trekkend
Zomertaling					
8-5	1ex.	PVee	Egel	Baarsemwaard	1m
Krooneend					
4-4	1ex.	PVee	EGel, e.a.	Regulieren	1m ook op 5 april
4-4	1ex.	SBra	LOor, Gmen, Bcol,JBoe	Regulieren	n.a.v. tip Leo van der Kooij
4-4	1ex.	Lkoo		Regulieren	1m
21-4	1ex.	PVee	Egel	Regulieren	1ad
Wespendief					
10-5	7exx.	SBra	Abre	OVB	trekkend NO
Zwarte wouw					
22-4	1ex.	GMen	Sjan	Regulieren	1ad trekkend Z
22-4	1ex.	R.Jan	fam J.	Rijksstraatweg x Molenkade	
23-4	1ex.	Cjan		Rijksstraatweg x Molenkade	
Bruine kiekendief					
21-4	1ex.	PVee	Egel	Regulieren	1v
30 -5	1ex.	Lpla		Smalriemse weg	1v trekkend N
1-6	1ex.	Tbou	Rpos	Redichemse waard	1m
Visarend					
4-6	1ex.	SBra	Abre	Telpost	trekkend stroomafwaarts
Boomvalk					
21-4	1ex.	PVee	Egel	Regulieren	1ad
22-4	1ex.	SJan	Gmen	Zeedijk, spoorkruising	1e jaarwaarneming
Waterral					
11-4	1ex.	Jalt		Einde Weidsteeg	1ad roepend
21-4	1ex.	PVee	Egel	Einde Weidsteeg	1ad
30-4	1ex.	Pvee		Einde Weidsteeg	1m roepend
Porseleinhoen					
4-4	1ex.	ABer	Kvel	Regulieren	1ad
6-4	5exx.	SJan	ABer, GMen	Regulieren	
Kleine plevier					
4-5	2exx.	Pvee		Baarsemwaard	2ad ook 5-5- en 8-5

Kemphaan						
4-4	1ex.	Lkoo		niet aangegeven		
5-5	1ex.	PVee	Egel	Stuw Hagestein		
Regenwulp						
8-4	3exx.	Gmen		Regulieren	3ad	ook fouragerend
30-4	3exx.	Pvee		Einde Weidsteeg		trekkend N
4-5	8exx.	Pvee		Steenwaard	8ad	
5-5	17exx.	JDKie	Hsch	Dorpsstraat - Zoelmond		trekkend NO
6-5	3exx.	Pvee		Station Culemborg		
Zwarte ruiter						
4-5	1ex.	Pvee		Baarsemwaard		
Groenpootruiter						
2-5	1ex.	Pvee		Telpost	1ad	
Witgatje						
11-4	3exx.	HVen	Rpos	OVB		
21-4	3exx.	PVee	Egel	Regulieren	3ad	gezien en gehoord
23-4	5exx.	HVen	Rpos	OVB		
Bosruiter						
5-5	1ex.	PVee	Egel	Stuw Hagestein		
Visdief						
4-5	1ex.	Pvee		OVB	1ad	
Koekoek						
8-4	1ex.	MBui	Tbou	Beusichemse dijk		1e jaarwaarneming
28-4	2exx.	PVee	Egel	Regulieren		1mlv
Steenuil						
1-6	2exx.	Tbou	Rpos	Redichemse waard	1vlm	nestvondst
Bosuil						
10-5	1ex.	GMen	Sjan	Zeedijk	1ad	vliegend gezien
10-5	1ex.	GMen	Sjan	Kooiweg-oost	1ad	
Ransuil						
30-3	1ex.	LKoo	Nkoo	Boomgaard naast Ora et Labora		
6-6	1ex.	Jalt		Pikse Boogerd		jagend op ca. 30 mtr hoogte
6-6	2exx.	Jalt		Einde Lange Dreef	2j	roepend vanuit wilgenbosje buitendijks
Gierzwaluw						
23-4	2exx.	Lkoo		binnenstad Culemborg		1e jaarwaarneming (mijn vroegste ooit in C.)
29-4	2exx.	Pvee		Terweyde		
10-5	2exx.	GMen	Sjan	parkeerplaats zwembad	2ad	paring in de lucht waargenomen: zwevende parachute met vier vleugels

Groene specht					
28-3	1ex.	Lkoo		Lekdijk West	vloog vanuit uiterwaard richting Rondeel
29-3	1ex.	PVee	Egel	De Bol	
21-4	2exx.	Gmen		Lekdijk West	1v1m Dezelfde vogels als in de Plantage en De Bol?
4-5	2exx.	Pvee		Plantage	1m1? roepend naar elkaar
Boerenzwaluw					
29-3	1ex.	Gmen		Beusichemse Dijk t.h.v. De Bol	
5-4	1+ 1ex.	PVee	Egel	Regulieren en Kooiweg oost	1e jaarwaarneming
Boompieper					
2-5	1ex.	Pvee		Rondeel	
Nachttegaal					
23-4	1ex.	HVen	Rpos	OVB	gehoord
9-5	1ex.	Sbra		Regulieren	zingend
Blauwborst					
4-4	1ex.	Lkoo		Regulieren	1m gezien en gehoord
11-4	1ex.	LOor	Sjan, Mbui, JBui	Daam van Dijkweg	1m gezien en gehoord
23-4	1ex.	HVen	Rpos	OVB	gehoord
28-4	1ex.	PVee	Egel	Regulieren	1m
Zwarte roodstaart					
29-3	1ex.	PVee	Egel	Honddijk	1m Ook op de Kastanjeboom
29-3	1ex.	GMen	Aber, Sjan, Loor, JBui, Mbui	Honddijk	1m gezien en gehoord
Gekraagde roodstaart					
2-5	1ex.	ABer	Kvel	N320	1m
Tapuit					
22-4	1ex.	SJan	Gmen	Oude Hoevenseweg	1ad
Sprinkhaanzanger					
13-6	1ex.	Jalt		Griend t. N. van entree Regulieren	
Bosrietzanger					
9-5	2exx.	OJ	Jalt	Ronde Haven	2m 1e jaarwaarneming
Kleine karekiet					
2-5	2exx.	Pvee		Afgraving (oost)	1e jaarwaarneming
Spotvogel					
2-5	1ex.	KVel	Aber	Oude Hoevense weg	
Braamsluiper					
17-4	1ex.	ABer	Kvel	Redichemse waard	1m 1e jaarwaarneming
3-5	2exx.	Gmen		Zwembad en Limburg Stirumstraat	2m

Grasmus						
2-5	1ex.	PVee	Egel	Baarsemwaard - spoordijk	1m	1e jaarwaarneming
Tuinfluiter						
14-4	1ex.	Aber		Tunnelweg	1m	1e jaarwaarneming
22-4	1ex.	SJan	Gmen	Lage Veld	1m	1e jaarwaarneming
Zwartkop						
1-4	1ex.	Aber		tuin Akkerwinde	1m	
7-4	1ex.	Jbui		Ravelijnstraat	1m	zingend
Huiszwaluw						
2-5	40exx.	Pvee		Einde Weidsteeg		1e jaarwaarneming
Tjiftjaf						
13-3	1ex.	Lkoo		Margrietstraat		
Fitis						
1-4	1ex.	Egel		Olympiapad		1e jaarwaarneming
2-4	1+ 1ex.	Pvee		Parallelweg oost + Douwes Dekkerpad		1e jaarwaarneming
4-4	2+1exx.	Lkoo		Griend langs de Zeedijk	3m	ook Griend aan de Platte weg
Grauwe vliegenvanger						
9-5	1ex.	Jalt		entree moestuincomplex Zump		1e jaarwaarneming
Bonte vliegenvanger						
22-4	1ex.	SJan	Gmen	"Regulieren, langs spoor"	1v	
Wielewaal						
3-5	2exx.	Gmen		Regulieren	2m	1e jaarwaarneming
3-5	1ex.	Gmen		Regulieren	1m	
3-5	3exx.	Kvel		Regulieren		
Klapekster						
22-4	1ex.	ASch	Jsch	Bisschopsgraaf x Nieuwe Hoeven		
Sijs						
17-3	2exx.	Lkoo		"Vliegerweg 3, achtertuin"		zingend en roepend exemplaar
Paap						
5-5	1ex.	Aber		Voorkoopstraat 5	1v	mogelijk broedgeval
Rietgors						
28-3	2exx.	Lkoo		Plasjes einde Weidsteeg		ook Lazaruswaard

N.V.W.C. Hemelvaartkamp 1998 Oostvoorne 20 - 24 mei 1998

Ieder jaar gaat een groot aantal leden van de N.V.W.C. op kamp. In dit artikelje wat impressies om de niet-kampgangers duidelijk te maken wat zij missen.

Wat aan het kamp vooraf ging

De kwartiermakers (onder andere de Fam. Kievit, Schuurman, IJdenberg en Schots) vertrokken al op dinsdag 19 mei om alles in gereedheid te brengen. Bij hun aankomst bleek het gereserveerde terrein nog grotendeels bezet. Dankzij enige onderhandelingen was alles zo goed als rond toen het gros van de kampgangers op woensdagmiddag arriveerde.

Ofschoon de gemiddelde leeftijd van de deelnemers in de afgelopen jaren gedaald is zou je op basis van de onderkomens aan een echt seniorenkamp denken: de ene (nieuwe) grote tent na de andere werd uit de verpakking gehaald. De tijd van een N.V.W.C.-kamp met meer dan 50% sheltertjes is blijkbaar voltooid verleden tijd (of onvoltooid toekomstige tijd?).

De groep

In 1998 gingen we met ruim 45 personen op kamp, waarvan 12 'juniores' (kinderen van leden). De leeftijd liep uiteen van 3 tot 65+. Als groep trokken we heel wat belangstelling van de andere campinggasten. Als eigenaar/bewoner van een stacaravan met een duidelijk eigen territorium, rondom voorzien van coniferen haag en rozenboogje, is zo'n kluit tenten en caravans, die boven op elkaar staan, wel een uitzonderlijke belevenis.

Voor mij is het ieder jaar weer een ervaring om te merken dat een groep mensen, weliswaar met eenzelfde interesse maar in een totaal verschillende intensiteit,

een aantal dagen in harmonie met elkaar op kan trekken. De heterogeniteit in leeftijd heeft zo zijn voordelen: kinderen krijgen nieuwe "ooms, tantes, neven, nichten, opa's en oma's". Vaak zijn het de 'lusten' die gedeeld worden, de 'lasten' zijn uiteraard voor de eigen ouders.

Het weer

Het weer zat in vergelijking met de kampen van de twee voorafgaande jaren eindelijk eens mee. We hebben nauwelijks regen gehad; de gemiddelde temperatuur was een graad of 15°. De week vóór het kamp was het alleen stralend weer geweest; in vergelijking

foto: Jaap Schots

Annette van Berkel, Wim & Ellen Denneman; foto: Loes Plaisier

daarmee was het weer dus maar matig. Dat had uiteraard zijn weerslag op de verschillende waargenomen diergroepen. Naar verhouding zijn er bijvoorbeeld meer mooie vogel- dan vlinderwaarnemingen gedaan.

Het eten

De maaltijden zijn een wezenlijk onderdeel van een kamp: hoewel ze een 'verplichtend' karakter hebben vormen ze bij uitstek de momenten waarop de groep compleet is. In vorige kampverslagen is al vaker geschreven over de culinaire kant. Ofschoon het ieder jaar voor menig een weer een hele ervaring is om voor zo'n grote groep te koken op 2 pitten hebben we ook dit jaar weer fantastisch gegeten. De aparte kooktent was ideaal voor de bereiding van culinaire hoogtepunten als erwtensoep met roggebread, pannenkoeken, een uitgebreide chili met een rauwkostsalade voorzien van een subtiel dillesausje, de bekende 'vegetarische macaroni plus' en de traditionele maaltijdsoep van de eerste kampdag.

De excursies

Het mooie van N.V.W.C.-kampen is dat er tussen de ontbijt- en avondetenafspraken alles kan. De groep is de laatste jaren ook dusdanig groot dat er elke dag gemakkelijk gedifferentieerd kan worden: een korte wandeling in de omgeving, een dagfietstocht of -wandeling, een specifieke fotografie-escapade, nachte-

lijke en vroege ochtendexcursies, strandbezoek voor de kinderen..... het kan allemaal.

Omdat de camping in het natuurgebied van Oostvoorne ligt hoefden we letterlijk de poort nog niet eens uit voor leuke waarnemingen. De lepelaars en zilverreigers vlogen gewoon de camping over. Bezocht zijn onder andere het Quackjeswater, Heveringen, het Voornes duingebied rondom de Tenellaplas en de Groene vallei, 't Groene strand, de Slikken van Oostvoorne, de Kwade Hoek en Haringvlietdam.

De waarnemingen

Onderstaande overzichten geven een impressie van de waarnemingen die we hebben gedaan. Eruit sprongen onder andere de zeehond bij de Haringvlietdam, de Ortholaan bij de Slikken, de Baardvleermuizen bij de Tenellaplas, het Laksteeltje en de Kleine parelmoervlinder bij de Groene Vallei.

Wat was dit jaar anders?

Het was zoals altijd erg gezellig op het kamp. Nieuwe deelnemers vonden met weinig moeite hun plek binnen de groep.

Waardoor onderscheidde dit kamp zich nu van andere jaren? Als je het aan Adrie en mij vraagt is dat de hoeveelheid sport: badminton, een rondootje voetbal, frisbeeën, volleyen, lummelen enzovoort. Er werden na

<i>Carex extensa</i>	Kwelderzegge	<i>Ligustrum vulgare</i>	Wilde liguster
<i>Carex flacca</i>	Zeegroene zegge	<i>Lilium martagon</i>	Turkse lelie
<i>Carex oederi</i> subsp. <i>oederi</i>		<i>Linum catharticum</i>	Geelhartje
	Dwergzegge	<i>Listera ovata</i>	Keverorchis
<i>Centaureum littorale</i>	Strandduizendguldenkruid	<i>Lithospermum officinale</i>	Glad parelzaad
<i>Cerastium arvense</i>	Akkerhoornbloem	<i>Neottia nidus-avis</i>	Vogelnestje *
<i>Cerastium semidecandrum</i>		<i>Oenanthe crocata</i>	Dodemansvingers
	Zandhoornbloem	<i>Oenothera parviflora</i> var.	ammophila
<i>Claytonia perfoliata</i>	Witte winterpostelein		Zandteunisbloem
<i>Clematis vitalba</i>	Bosrank	<i>Orchis simia</i>	Aapjesorchis *
<i>Cochlearia officinalis</i>	Echt en Engels lepelblad	<i>Oxycoccus palustris</i>	Kleine veenbes *
<i>Cynoglossum officinale</i>		<i>Parapholis strigosa</i>	Dunstaart
	Veldhondstong	<i>Parnassia palustris</i>	Parnassia
<i>Dactylorhiza maculata</i>		<i>Pentaglottis sempervirens</i>	
	Gevlekte orchis *		Overblijvende ossetong
<i>Desmazeria marina</i>	Laksteeltje	<i>Petasites japonicus</i>	Japans hoefblad *
<i>Digitalis purpurea</i>	Gewoon vingerhoedskruid	<i>Phleum arenarium</i>	Zanddoddegras
<i>Diplotaxis tenuifolia</i>	Grote zandkool	<i>Phyteuma spicatum</i> subsp. <i>nigrum</i>	
<i>Dryopteris filix-mas</i>	Mannetjesvaren		Zwartblauwe rapunzel *
<i>Echinodorus ranunculoides</i>		<i>Pinguicula vulgaris</i>	Vetblad *
	Stijve moerasweegbree	<i>Plantago coronopus</i>	Hertshoornweegbree
<i>Echium vulgare</i>	Slangekruid	<i>Plantago maritima</i>	Zeeweegbree
<i>Eleocharis palustris</i> subsp. <i>uniglumis</i>		<i>Platanthera chlorantha</i>	Bergnachtorchis *
	Slanke waterbies	<i>Poa bulbosa</i> var. <i>vivipara</i>	Var. <i>viviparia</i> v.
<i>Erigeron acris</i>	Scherpe fijnstraal		Knolbeemdgras *
<i>Erodium cicutarium</i> subsp. <i>dunense</i>		<i>Polygala vulgaris</i>	Gewone vleugeltjesbloem s.l.
	Duinreigersbek	<i>Polygonatum odoratum</i>	Welriekende salomonszegel
<i>Erophila verna</i>	Vroegeling	<i>Polygonum sachalinense</i>	Sachalinse duizendknoop
<i>Eryngium maritimum</i>	Blauwe zeedistel	<i>Potamogeton gramineus</i>	Ongelijkbladig fonteinkruid
<i>Euphorbia cyparissias</i>	Cipreswolfsmelk *	<i>Puccinellia maritima</i>	Gewoon kweldergras
<i>Euphorbia paralias</i>	Zeewolfsmelk	<i>Pyrola rotundifolia</i>	Rond wintergroen *
<i>Evonymus europaeus</i>	Wilde kardinaalsmuts	<i>Ranunculus sardous</i>	Behaarde boterbloem
<i>Gentiana cruciata</i>	Kruisbladgentiaan *	<i>Reseda lutea</i>	Wilde reseda
<i>Geranium pratense</i>	Beemdooevaarsbek *	<i>Reseda luteola</i>	Wouw
<i>Geum rivale</i>	Knikkend nagelkruid *	<i>Rhamnus catharticus</i>	Wegedoorn
<i>Glaucium flavum</i>	Gele hoornpapaver	<i>Rosa pimpinellifolia</i>	Duinroosje
<i>Glaux maritima</i>	Melkkruid	<i>Salicornia europaea</i>	Kortarige zeekraal
<i>Gymnadenia conopsea</i>		<i>Salix purpurea</i>	Bittere wilg
	Grote muggenorchis *	<i>Salvia pratensis</i>	Veldsalie *
<i>Helianthemum nummularium</i>		<i>Samolus valerandi</i>	Waterpunge
	Geel zonneroosje *	<i>Schoenus nigricans</i>	Knopbies *
<i>Helleborus viridis</i>	Wrangwortel *	<i>Scirpus maritimus</i>	Heen
<i>Heracleum mantegazzianum</i>		<i>Scrophularia umbrosa</i>	Gevleugeld helmkruid
	Reuzenbereklaauw	<i>Scrophularia vernalis</i>	Voorjaarshelmkruid
<i>Hesperis matronalis</i>	Damastbloem	<i>Silene conica</i>	Kegelsilene
<i>Hieracium pilosella</i>	Muizeoor	<i>Sisymbrium altissimum</i>	Hongaarse raket
<i>Hippophae rhamnoides</i>		<i>Sonchus arvensis</i> var. <i>maritimus</i>	
	Duindoorn		Zeemelkdistel
<i>Hippuris vulgaris</i>	Lidsteng	<i>Thymus serpyllum</i>	Wilde tijm
<i>Hydrocotyle</i>	Waternavel	<i>Trifolium campestre</i>	Liggende klaver
<i>Juncus gerardi</i>	Zilte rus	<i>Trifolium fragiferum</i>	Aardbeiklaver
<i>Leonurus cardiaca</i>	Hartgespan	<i>Triglochin maritima</i>	Schorrezoutgras
<i>Lepidium perfoliatum</i>	Doorgroeide kruidkers	<i>Veronica officinalis</i>	Mannetjesereprijs
<i>Leymus arenarius</i>	Zandhaver		

*) alleen in de heemtuin bij de Tenellaplas gezien.

het diner nauwelijks nog waarnemingen en vondsten gedetermineerd. En dan heb ik het nog niet eens over die twee 'fanaten' die zonodig door de duinen en over het strand moesten gaan hardlopen omdat hun conditie anders achteruit zou gaan. N.V.W.C.-kampen worden zo wel erg gezond!

Jouke Altenburg

Vogelwaarnemingen:

Geoorde fuut
Middelste zaagbek
Kleine zilverreiger
Roerdomp
Lepelaar
Houtsnip
Dwergstern
Duinpieper
Blauwborst
Appelvink
Goudvink
Ortholaan
en 99 andere vogelsoorten!

Zoogdierenwaarnemingen:

Zeehond
Ree
Bosspitsmuis
Mol
Egel
Konijnen
Gewone dwergvleermuis
Ruige dwergvleermuis
Watervleermuis
Baardvleermuis

Insectenwaarnemingen:

o.a.
de 3 soorten witjes
Oranjetipje
Dagpauwoog
Atalanta
Landkaartje
Kleine parelmoervlinder
Icarusblauwtje
Bruin blauwtje
Kleine vuurvlinder
Citroenvlinder
Landkaartje
Bont zandoogje
Hooibeestje

St. Jacobsvlinder
Grote beervlinder

Dit verslag is gerealiseerd dankzij bijdragen van:

- * Jaap Schots (foto's)
- * Kars Veling en Annette van Berkel (insectenlijst)
- * Gerard van Ruiten (diverse waarneminglijsten)
- * Wim Rubers en Wim Kievit (plantenlijst)
- * Adrie Kievit (kampdagboek)

Klein avondrood
St-Jacobsvlinder
Mi-vlinder
Basterdsatijnvlinder
Wachtervlinder
Kuifvlinder
Witte tijger
Duiker

Lantaarntje
Variabele waterjuffer
Plasrombout
Viervleklibel
Gewone oeverlibel
Platbuik
Bruine waterjuffer
Watersnuffel

Junikever

Plantenwaarnemingen:

Acer campestre	Spaanse aak
Agrimonia eupatoria	Gewone agrimonie
Ajuga reptans	Kruipend zenegroen
Althaea officinalis	Echte heemst
Ammophila arenaria	Helm
Anacamptis pyramidalis	Hondskruid *
Anagallis tenella	Teer guichelheil
Anchusa arvensis	Kromhals
Anchusa officinalis	Gewone ossetong
Angelica archangelica	Grote engelwortel
Aquilegia vulgaris	Wilde akelei
Asparagus officinalis	Asperge
Aster tripolium	Zulte
Berberis vulgaris	Zuurbes
Blackstonia perfoliata subsp. serotina	Herfstbitterling
Briza media	Beventjes
Bryonia cretica (subsp. dioica)	Heggerank
Calamagrostis epigejos	Duinriet
Campanula rotundifolia	Grasklokje
Cardamine flexuosa	Bosveldkers
Carduus nutans	Knikkende distel
Carex distans	Zilte zegge

In deze maanden ontving onze postbus weer een aantal tijdschriften. Allereerst vermeld ik de publicaties van plaatselijke natuurverenigingen:

- * *de Grauwe Gans; tijdschrift van de stichting vogel- en natuurwacht "Zuid Flevoland", jaargang 13, nr. 1 (land van Altena)*
- * *de Kruisbek; tijdschrift van de Vogelwacht Utrecht, jaargang 41, nr. 1*
- * *Blad; tijdschrift van de I.V.N. afd. Tiel, 2 nrs, februari en maart 1998*
- * *De Zeeuwse Prikkebeen; nieuwsbrief van de Vlinderwerkgroep Midden Zeeland, 6e jaargang, nr. 1*

Deze keer wil ik extra aandacht besteden aan het nummer van de Zeeuwse Prikkebeen. Hierin worden enkele dagvlinder monitoringroutes uitgebreid besproken en vanaf 1994 t/m 1997 de resultaten vergeleken. Bij Hemkeszand zaten 10 à 13 dagvlindersoorten, bij Wissenkerke 15 soorten en langs een spoordijk op Walcheren en een kanaaldijk in totaal 20 soorten. Vlinderkenner Anton Baayens inventariseerde het landgoed Ipenoord op dag- en nachtvlinders in 1997. Het resultaat mag er zijn. Er werden 800 vlinders geteld, verdeeld over 175 nacht- en 14 dagvlindersoorten. Van alle soorten wordt ook de voedselplant van de betreffende rups vermeld en wordt tevens een verdeling gemaakt van soorten gebonden aan resp. bomen, struiken, kruidachtige planten en grassen. Het geheel is een schoolvoorbeeld van een inventarisatieverslag gedegen, duidelijk en goed leesbaar. Proficiat!

De Kruisbek is een jubileumnummer vanwege het 40-jarig bestaan van de Vogelwacht Utrecht. Uiteraard hierin de nodige terugblikken en vergelijkingen tussen 40 jaar geleden en nu.

Nemen we nu de landelijke tijdschriften onder de loupe. Het betreft de volgende publicaties.

- 1) Zoogdier: tijdschrift voor zoogdierbescherming en zoogdierkunde jrg. 8, nr. 3
- 2) Waddenbulletin jrg. 33 nr. 1
- 3) Natuurbehoud jrg. 29 nr. 1
- 4) De levende natuur jrg. 99 nr. 1
- 5) Natuur & Milieu jrg. 22 nr. 2
- 6) Greenpeace jrg. 20 nr. 1

- 7) Boomblad een uitgave van het instituut voor Bos en Natuuronderzoek jrg. 10 nr. 1
- 8) Vlinders jrg. 13 nr. 1
- 9) Knipselkrant van de faunabescherming nr. 6
- 10) SOVON nieuws jrg. 10 nr. 4
- 11) Van Nature voor- en achtergronden van het werk van de Vereniging Natuurmonumenten jrg. 8 nrs. 1 en 2
- 12) NVL Nieuwsbriefmededelingen orgaan van de Nederlandse Vereniging voor libellenstudie nr 21

Ook hier pluk ik weer her en der enige bloempjes uit deze rijkbegroeide tuin.

In Zoogdier valt onder meer te lezen over Boommarters in Zuid Limburg (zeer schaars) internationale samenwerking met Benin (Afrika) en een nieuwe methode om dassen in het donker te kunnen volgen (infrarood camera)

Interessant vogelnieuws valt te lezen in het Waddenbulletin. De lepelaar doet het steeds beter; op alle waddeneilanden zijn er kolonies (op Ameland sinds 1995) en het aantal broedparen groeide van 209 in 1990 tot 609 in 1997.

Het dikke nummer van De Levende Natuur is geheel gewijd aan het thema immigratie. Waarom zijn wij lyrisch over de stinzenflora (uitheemse oorsprong) en wordt de nijlgans verguisd? En wist u dat er nog nauwelijks echte inheemse bomen en struiken te vinden zijn?

Op dit laatste thema sluit naadloos een artikel aan in Boomblad. Met behulp van D.N.A. technieken blijkt

het mogelijk te achterhalen langs welke wegen de zomer en de wintereik ons land na de laatste ijstijd hebben bereikt. Er is sprake van 3 lijnen nl. de Spaanse, de Italiaanse en de Balkanlijn.

Naast veel en interessant vogelnieuws bevat SOVON nieuws een artikel over de opzet van het Nieuwe Atlasproject van de Nederlandse broedvogels. Alle vogeltellers klaar voor de start!

Voor wie het wel en wee van de Nederlandse natuur ter harte gaat (en wie van ons kan dat niet onderschrijven) blijft het blad Van Nature een bron van nieuws. Elke maand verschijnt deze, de actualiteit op de voet volgende, publicatie. Lees en blijf op de hoogte!

Leo van der Kooij

Tussen half maart en half juni zijn weer een aantal tijdschriften binnengekomen. Het betreft de volgende nummers:

<u>Natuurbehoud</u>	(Vereniging Natuurmonumenten) jrg. 20 nr. 2
<u>Van Nature</u>	(Vereniging Natuurmonumenten) jrg. 8 nrs. 3, 4 en 5
<u>Vlinders Boomblad</u>	(Vlinderstichting) jrg. 13 nr. 2
<u>Vogels</u>	(Instituut voor Bos- en Natuuronderzoek (IBN - DLO) jrg. 10 nr.2)
<u>Knipselkrant</u>	(Vogelbescherming) Maart/april 1998 nr. 2 En mei 1998 nr. 3
<u>Maas internationaal Nieuwsbrief</u>	(De faunabescherming) 1998 nr. 1 en nr. 2
<u>Natuur & Milieu</u>	(WNF) Maart 1998
<u>De Levende Natuur</u>	(Stichting Natuur & Milieu) 4 nrs. maart, april, mei en juni 1998
<u>Natuur aan de basis</u>	tijdschrift voor natuurbehoud en natuurbeheer Jrg. 99 nr. 2
<u>Argus</u>	tijdschrift voor natuur- en techniekonderwijs aan 4 tot 12 jarigen Nr. 5/6 mei/juni 1998
<u>Vogelnieuws</u>	(Faunabescherming) Jrg. 23 nr. 1
<u>SOVON nieuws</u>	(Vogelbescherming Nederland) Jrg. 11 nr. 1
<u>Nieuwe Wildernis</u>	(SOVON Vogelonderzoek Nederland) Jrg. 11 nr. 1
<u>Greenpeace magazine Zoogdier</u>	(kritisch Bosbeheer) Jrg. 3 winter 1997 - 1998
<u>Het politieke dier</u>	Jrg. 20 nr. 2
	(tijdschrift voor zoogdierbescherming en zoogdierkunde) jrg.8 nr. 4
	(samenwerkingsverband van 9 dier- en faunabeschermingsinstanties)

Jaarboek 1997 van de vereniging voor zoogdierkunde en zoogdierbescherming.

Brochure Nieuwe Natuurgebieden langs de Waal W.N.F.

Verder diverse tijdschriften van regionale vogelwerkgroepen resp. natuurbeschermingsgroepen t.w.

't Altenatuurtje: natuurbeschermingsvereniging Altenatuur (land van Altena) jrg. 17 nr. 3

De Kruisbek: (Vogelwacht Utrecht) jrg. 41 nr. 2

Blad: (I.V.N. afd Tiel) Mei 1998

De Dompfoorn: (Natuur- en Vogelwacht De Vijfheerenlanden) Jrg. 32 nr. 1

De VNMW krant: (vereniging Natuur en Milieu Wijk bij Duurstede)

Tot zover het overzicht van alle binnengekomen tijdschriften e.d. Inderdaad een dikke stapel met zeer veel interessante artikelen, genoeg voor vele uren leeswerk. Zoals gewoonlijk pluk ik uit deze weelde een wat (schamel) boeket.

Degenen die over een bepaald onderwerp meer willen lezen, raad ik aan een bezoek aan de Ketelvink te brengen (open alle vrijdagavonden en tijdens vergaderingen anders op afspraak) waar alle tijdschriften ter inzage liggen.

Voor degenen onder ons die graag langs de Lekdijk wandelen en naar vogels kijken wijs ik op een interessant artikel in de Kruisbek getiteld "Vestiging exoten langs de Lek".

Wilco Stoopendaal bespreekt hier de vestiging van allerlei ganzensoorten in de Uiterwaarden e.o. van de Lek tussen Wijk bij Duurstede en Nieuwegein. Inmiddels zijn er broedgevallen geconstateerd van brandgans, Indische gans en kolgans. De populatie grauwe ganzen is een rotzooitje van witte gevlekte en wildkleurige exemplaren.

Sinds 1989 is deze groep "soepganzen" tot wel 400 exemplaren gegroeid. Daarnaast lopen er nog kruisingen tussen Chinese knobbelganzen en Canadese ganzen. De nijlgans wordt in dit artikel niet besproken.

Het nummer van de Nieuwe Wildernis is geheel aan de wolf gewijd.

In SOVON nieuws, artikelen over de grauwe kiekendief (nu ook in Culemborg gezien, zie veldwaarnemingen), kolonievogels in 1997. Aalscholver en blauwe reiger (- 30 %!) achteruit en lepelaar, oeverzwaluw en roek vooruit.

Wordt overigens de kokmeeuw een zorgenkindje?

Voor Oranjeklanten en republikeinen is er weer eens een lezenswaardig artikel in Argus over de Hofjacht met vele merkwaardige, vermakelijke en verontrustende gegevens.

De kleine fauna komt aan bod in een artikel in De Levende Natuur getiteld Honingbijen in natuurgebieden?

Wat gebeurt er met de wilde bijen als imkers hun bijen-kasten in natuurgebieden plaatsen?

- Politiek geïnteresseerden moeten vooral Natuur & Milieu niet ongelezen laten.

Tijdens de afgelopen kabinetsperiode Paars 1 is het milieu er maar bekaaid vanaf gekomen.

De grote boosdoener is hier de VVD. Het milieubeleid van deze partij is goed voor een rapportcijfer 4. De redding kan echter niet van het CDA komen want dan helpt de lamme de blinde (rapportcijfer 5) (nr. april 1998).

Landbouw en natuur! Over 30 jaar zijn er alleen nog maar ecologisch werkende boeren in ons land is de optimistische voorspelling van de plattelandsdeskundige bij de Stichting Natuur en Milieu Dolf Logemann. (nr. juni 1998).

- De vos blijft de gemoederen bezig houden. Dat is tenminste de indruk die je krijgt als je de knipselkranten van Faunabescherming door kijkt.

bv "Bescherm de vos tegen jagersramp"
"Vossenjagers schieten eigen hond dood"
"Ministerie voor fellere jacht op vossen"
enfin in ieder geval is Marijke Vos (kamerlid voor GroenLinks) onderscheiden als "dieren beschermer van het jaar 1997.

- In vlinders worden fotografen opgeroepen om mee te doen aan de wedstrijd "fotografeer een rups".

In ieder geval vliegt die niet op het kritieke moment net weg. (vlinders nr. 2)

Leden van de N.V.W.C. blijf bij door onze tijdschriften te lezen.

EXCURSIE- EN ACTIVITEITENPROGRAMMA

**** INDIEN NIET VERMELD, DAN VERTREKKEN ALLE EXCURSIES VANAF "DE KETELVINK" ****

datum	tijd	aard van de activiteit
1998 t/m zaterdag 28 november vanaf 1e zaterdag van augustus 1998	½ uur vóór zonsop- gang	Trektellen
zaterdag 15 augustus 1998	07.00-17.00 uur	Vogelexcursie Volkerak o.l.v. Gerben Mensink (convo volgt!)
maandag 24 augustus 1998	19.00 uur	Inventarisatie-excursie Redichemse Waard. Verzamelen bij de slagboom) afrit van de dijk ter hoogte van de Achterweg)
woensdag 26 augustus 1998	19.00-22.00 uur	Schoonmaken Ketelvink
zaterdag 29 augustus 1998	10.00 uur	Sprinkhaanexcursie o.l.v. Annette van Berkel en Kars Veling (convo volgt!)
woensdag 2 september 1998	19.00-22.00 uur	Schoonmaken Ketelvink
vrijdag 4 september 1998	19.00-20.00 uur	Jongere Jeugdavond
zaterdag 5 september 1998	09.00 uur 09.00 uur 09.00 uur	Waterplantenexcursie o.l.v. Leo van der Kooij Uiterwaardenexcursie naar de Steenwaard en omgeving. Met de fiets bij de Ketelvink Kerkuilenkastencontrole o.l.v. Nestkastenwerkgroep
maandag 7 september 1998	20.00 uur	Bijeenkomst Werkgroep Natuurfotografie
vrijdag 11 september 1998	19.30-21.00 uur	Oudere Jeugdavond
maandag 14 september 1998	20.00 uur	Algemene Maandelijkse Vergadering
woensdag 16 september 1998		UITERSTE INLEVERDATUM KOPY HAK-AL OKTOBER 1998
vrijdag 18 september 1998	19.00-20.00 uur	Jongere Jeugdavond
zaterdag 19 september 1998	06.30 uur	Zoogdiereninventarisatie door Zoogdierenwerkgroep
vrijdag 25 september 1998	20.00 uur	Dia-avond "Van leden voor leden"
zaterdag 26 september 1998	07.00-17.00 uur	Zeevogeltrekexcursie Pier van IJmuiden/Hondsbosse Zeewe- ring (convo volgt!)
vrijdag 2 oktober 1998	19.00-20.00 uur	Jongere Jeugdavond
zaterdag 3 oktober 1998	05.30-14.00 uur	Bronstexcursie edelhert Oostvaardersplassen o.l.v. Gerard van Ruiten (convo volgt!)
maandag 5 oktober 1998	20.00 uur	Bijeenkomst Werkgroep Natuurfotografie
vrijdag 9 oktober 1998	19.30-21.00 uur	Oudere Jeugdavond
zaterdag 10 oktober 1998	09.00-13.00 uur	Paddestoelenexcursie naar de Kaapse Bossen. Vertrek bij de Ketelvink (auto-excursie)

